

	Kapitel 15	
15:1 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.	1 Vi som är starka är skyldiga att hjälpa de svaga med deras bördor och får inte tänka på oss själva.	Omtanken om medmänniskan är grundläggande i kristen tro. "Bär varandras bördor så uppfyller ni Kristi lag" skriver Paulus i Gal 6:2. Här ställer sig Paulus bland de starka, men han skriver inte "starka i tron" eller om det handlar om fysisk eller psykisk styrka. Troligen är det alla tre. Huvudtanken som följer på kap 14 är att inte först tänka på sig själv utan hela tiden ta hänsyn till vår nästa. Han börjar med att använda ordet " <i>Ofeilomen</i> ", "skyldiga" men hänvisar inte till vilket bestämelse eller lag som denna skyldighet kommer. Men det ingår rent allmänt som utgångspunkt i Guds givna lagar där kärleken till Gud och kärleken till nästan är grundläggande skyldigheter. Ordet " <i>areskein</i> " översatt här med "inte tänka på oss själva", men ordet betyder "behaga" och används i klassisk grekiska mest för att "behaga Gud" vid få tillfällen används det som "att behaga människor", 1917 års översättning säger "att inte leva oss själva till behag", men eftersom Paulus här använder detta ord måste han avse kopplingen med Gud. Att behaga sig själv är att inte sätta kärleken till Gud först. Det är Gud som alltid ska behagas och att istället behaga sig själv innebär att göra sig själv till Gud. Den formen av behag av sig själv får vi inte göra. Det här måste innebära att översättningen: "inte tänka på sig själv" förutsätter att man i allt sätter Gud först och i allt man gör behagar Gud, så blir nuvarande översättning tillräckligt nära vad Paulus avsåg.
15:2 ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν.	2 Vi skall var och en tänka på vår nästa, på vad som är gott och bygger upp.	Här skriver Paulus ordet " <i>aresketo</i> " (i annan grammatisk form) utan ett "nej framför". Vi ska behandla våra medmänniskor på så sätt att vi behagar Gud och Gud kärlek flödar över vår nästa liksom över oss själva, men gud vill att vi ska göra vår nästa det som är gott och det som kan bygga upp henne. På så sätt följer vi vad Gud vill och det behagar Gud. Också här blir översättningen tillräckligt bra och tydlig även om ordet "tänka på" inte är en direktöversättning.
15:3 καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ.	3 Kristus tänkte inte på sig själv, nej, det står skrivet: <i>Dina smädares smädelser föll över mig.</i>	Paulus fullföljer tanken med ordet (också här i en annan grammatisk form) " <i>äresen</i> " och pekar på Kristus som vår föregångare. Trots att Kristus var Gud här på jorden, så behagade han inte sig själv vilket egentligen borde ha varit det självklara. Paulus hänvisar till Ps 69:10 när han vill förklara varför och i Fil 2:6-8 beskriver han det tydligare: "Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev en av oss. När han till det yttre hade blivit människa gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors."

		Liksom Jesus Kristus inte lät sig själv behagas så ska inte heller vi göra det.
15:4 ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.	4 Alla profetior i skriften står där för att undervisa oss, så att vi genom vår uthållighet och den tröst skriften ger oss kan bevara vårt hopp.	Nu gör Paulus ett litet avsteg och det kan vara så att när han använder ett ord från GT för att belysa vad han vill understryka, som han hela tiden har gjort i romarbrevet, då vill han nu förklara hur vi kan se på skriften. Gud har gett oss sitt Ord som har förts in i skriften. Allt i skriften är inte lag utan orden är till för oss som hjälp att förstå vad Gud vill med oss och för oss. Nu skriver han inte "profetior i skriften" utan " <i>proegrafä</i> ", "för-skrift som betyder "det som förut har skrivits" så översätts det i 1917 års översättning: "allt vad som fordom har blivit skrivet". Orden ska ge oss undervisning, uthållighet, tröst och hopp, det är avsikten. Inte bara att förstå Guds vilja, men också att förstå vem Gud är och hur Gud vill att vi ska leva våra liv på jorden tillsammans med den hänsyn och det broderskap som hör till.
15:5 ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶκε ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν,	5 Måtte uthållighetens och tröstens Gud göra er eniga efter Kristi Jesu vilja,	Paulus fortsätter här tankegångarna han fört fram hittills. Här inleder han med att hänvisa till Gud och det är Gud han börjar med. Han beskriver Gud som han har gjort i flera av sina brev som "uthållighetens och tröstens Gud" och det är med hänvisning till vår gemensamma tro på Gud som vi ska vara eniga eller "tänka med varandra" i enlighet med Kristus Jesus (eller Jesus Kristus som det står i vissa grundtexter). Paulus återför här hela tanke systemet med hur vi ska förhålla oss till varandra. Det är för Guds skull i Kristus Jesus vi ska göra det, inte för att följa någon bestämmelse eller uppfattning, utan för att följa Gud. Vissa forskare menar att det betyder att vi inte behöver ha samma åsikter eller filosofiskt vara överens, det handlar om förhållandet med Gud som utgångspunkt, vad detta förhållande innebär för hur vi tänker och gör för varandra. Det är för Kristi Jesu skull.
15:6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.	6 så att ni alla med en mun prisar vår herre Jesu Kristi Gud och fader.	När det gäller vårt förhållande till Gud ska vi med en mun prisa Gud. Egentligen står det "prisa Gud Fadern genom vår Herre Jesus Kristus". Här står det inte Kristus Jesus. Paulus använder mest ordföljden med Jesus Kristus 20 gånger i romarbrevet och 10 gånger med Kristus Jesus. Vid den här tiden ändrades titeln från att stå sist till att stå först. Idag har vi ofta titeln sist, men ibland först som när vi säger kung Karl XVI Gustav, så om Paulus hade någon särskild mening med att använda både ock är möjligt, men vi vet ändå inte. I kommande verser skriver Paulus endast Kristus, som är det grekiska namnet för Messias, så då kan det ha betydelse. Det kan vara så att när Paulus hänvisar till Jesu uppdrag som Messias, till skillnad från hans uppdrag att vara Guds Son som människa på jorden, då kan det ha betydelse, men det är svårt att läsa in den avsikten direkt. Endast namnet Jesus använder Paulus 5

		går i romarbrevet, 3:26, 4:24, 8:11, 10:9 och 14:14, men då oftast kopplat till "herre".
15:7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ.	7 Godta därför varandra, så som Kristus har godtagit er till Guds ära.	Paulus sammanfattar här vad han har sagt och i kommande verser förtydligar han vad han menar. Uppenbarligen vill Paulus vara tydlig med vad han menar. Versen börjar med "dio", "därför". Med tanke på vad Paulus har fört fram vill han trycka på att vi ska godta varandra. Vi ska bemöta alla lika oavsett vilka vi är. Det här är en grundläggande kristen tanke, det vi idag kallar för ett okränkbart värde, att alla människor är lika värdefulla. Idag anser vi detta vara självklart, så var det inte på Pauli tid och dessa tankar började knappt vinna gehör förrän efter 2:a världskriget, vilket kan tyckas vara mycket märkligt teologiskt sett eftersom både Jesus och Paulus är så tydliga med dessa tankar. Men historiskt sett är det inte lika märkligt, en sådan tankeförändring som också skulle ha påverkat det världsliga synsättet tar sin tid. Paulus pekar på att detta synsätt är enligt Guds vilja och när man lever så ger man äran till Gud. Guds avsikter blir synligt när vi människor följer Guds väg och inte människors. Paulus hänvisar här att Kristus är och ska vara vår förebild i synen på varandra.
15:8 λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γενεῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων,	8 Jag menar: Kristus blev de omskurnas tjänare för att visa att Gud är sannfärdig och bekräfta de löften som getts åt fäderna,	Nu har Paulus funderat vidare och vill förklara ytterligare vad han menar i v 7. Här kopplar Paulus in frågan som han har behandlat tidigare om de omskurna och de oomskurna. i Rom 2:25-3:2 och Rom 3:30. Han påminner här om det han tog upp i kap 4 där han påminner om att Gud håller sina löften och det visar sig i att Jesus blev de omskurnas tjänare. Men som alltid kopplar Paulus in frågan om de oomskurna i v 9 som han där nämner som "hedningarna". Frågan om omskärelse var en stor fråga vid den här tidpunkten därför tar Paulus åter upp det för att understryka vad han redan skrivit om tidigare. Genom Jesus Kristus har ett nytt förbund bildats, där omskurna och de oomskurna båda räknas in under Guds nåd. Jesus Kristus har dött och uppstått för både de omskurna och de oomskurna, hedningarna.
15:9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· διὰ τοῦτο ἑξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν* καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.	9 och hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet. Det står ju skrivet: <i>Därför skall jag prisa dig bland hedningarna, och ditt namn skall jag lovsjunga.</i>	Guds barmhärtighet är det avgörande. Den gäller för alla, därför ska vi godta varandra såsom Kristus har godtagit oss till Guds ära. Här hänvisar Paulus till Ps 18:50. Ordet "ethnesin" av ordet "ethnos" betyder egentligen "folk", men i NT används ordet för att beskriva icke-judar, alltså "hedningar". Samtidigt kan ordet tolkas som "alla folk" inklusive judarna. Att Paulus här menar "hedningar" förstår vi av att han i v 8 skriver "fäderna" där han avser det judiska folket.

15:10 καὶ πάλιν λέγει· εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.	10 Vidare heter det: <i>Gläd er, ni hedningar, tillsammans med hans folk.</i>	För att tydliggöra att han menar alla folk citerar han här från 5 Mos 32:43. Paulus hade en omistlig kunskap om förbunden med Gud i GT och det nya förbundet i NT. Hans beskrivning av omskärelesens betydelse har han redan tagit upp i hela romarbrevet, främst med hänvisning till Abraham i Rom 4:11. Guds löfte om försoning gäller alla folk genom tron, inte på grund av gärningar. Det är inte vad vi gör för Gud som räknas utan vad Gud har gjort för oss genom Jesus Kristus. Det är genomgående i allt som Paulus beskriver.
15:11 καὶ πάλιν· αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον* καὶ* ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.	11 Och en annan gång: <i>Lova Herren, alla hedningar, lovsjung honom, alla folk.</i>	Paulus vill förstärka det med ännu två bibelcitater. Det här är från Ps 117:1.
15:12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσοῦ* καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,* ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.	12 Och Jesaja säger: <i>Han som är av Jishajs rot skall komma, han som reser sig för att härska över hedningarna; på honom skall hedningarna hoppas.</i>	Detta citat är från Jes 11:10. Det Paulus är ute efter är att förtydliga att Jesu Kristi försoningsverk gäller alla folk, både judar som hedningar.
15:13 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.	13 Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft.	Så avslutar Paulus med en fridshälsning som han brukade göra. Man kanske inte ska göra några större exegetiska funderingar om uttrycken som Paulus väljer att använda. Paulus tar med ord om hopp, tro, glädje och frid samtidigt som han inte har med ord om kärlek <i>"agapē"</i> . Det kan vara så att Paulus tänkte avsluta sitt brev här, men det kommer mera. Det kan också vara så att Paulus tänkte avsluta den här delen av brevet och skriver in en fridshälsning, men det troligaste är att han faktiskt avslutar sitt brev här och därefter kommer med de personliga tankar och hälsningar som han brukade föra fram i slutet av sina brev. Samtidigt kan vi se att Paulus i denna vers och vid flera tillfällen framåt kommer med nya fridshälsningar och gör nya avslut för att sedan fortsätta med personliga reflektioner och hälsningar. Det är nog så att han vid fler tillfällen tänker avsluta, men så kanske det går någon dag eller flera, så kommer han på mer som behöver komma med. På den tiden gällde ju orden <i>"vad jag har skrivit det har jag skrivit"</i> .
	<i>Hedningarnas apostel</i>	
15:14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης [τῆς] γνώσεως,	14 Mina bröder, för min del har jag blivit övertygad om att ni själva är så fyllda av godhet och har så mycket av den fulla kunskapen att ni kan vägleda varandra.	Nu kommer Paulus personliga reflektioner. Paulus börjar med ordet <i>"pepeismai"</i> , <i>"övertygad"</i> här i passivum som brukar indikera att man blivit övertygad eller kommit till klarhet om ett faktiskt läge. Paulus har ju inte själv besökt Rom, så här är det troligen något som han bygger sin övertygelse av genom vad han fått höra från dem som kommit till honom och berättat om församlingen i Rom. Han

δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νοθετεῖν.		tilltal är positivt vilket kan förvåna eftersom han tidigare i brevet fört fram tankar på oenighet och strider i församlingen i Rom, kanske inte lika stora som de som finns i Korint. Han skriver här att församlingen i Rom är tillräckligt bra i funktion och kan bygga på den godhet och den kunskap de har och har fått genom detta brev, så att de kan vägleda varandra.
15:15 τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ	15 Ändå har jag skrivit till er, ibland lite väl uppriktigt, och påmint er om en del saker. Jag har gjort det därför att Gud i sin nåd	Här förklarar Paulus att han i vissa delar av sitt brev varit väl tydlig och han misstänker att vissa av hans undervisning i brevet kan ha varit "lite väl uppriktigt" <i>"tolmäroteros"</i> som kan betyda "rakt på sak", men "lite väl uppriktigt" passar bra. Här bryts versen mitt itu eftersom den sista delen av versen egentligen hör samman med nästa. I sin nåd har Gud gett Paulus uppdraget att gå ut till hedningarna i Kristi Jesu tjänst.
15:16 εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ.	16 gett mig uppdraget att gå ut till hedningarna som Kristi Jesu tempelpräst och i helig tjänst förvalta Guds evangelium. Så skall hedningarna bli ett offer som är helgat genom den heliga anden och som Gud därför tar emot.	Uppdraget att gå ut till hedningarna ges till Paulus av Herren själv genom Ananias i Damaskus som vi kan läsa om i Apg 9:10-16. Paulus tar upp sitt uppdrag i Gal 1:15-16. och för här in tanken på att han, som hedningarnas apostel, är präst inför Gud och som präst för fram välbehagliga offer inför Gud i enlighet med Guds evangelium. Hedningarna utgör offret inför Gud som Gud helgar genom sin Ande. Versen kan vara lite svår att översätta eftersom Paulus så här kortfattat förklarar sitt uppdrag och jämför det med prästernas tempel- och offerttjänst.
15:17 ἔχω οὖν [τὴν] καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν·	17 Det är alltså tack vare Kristus Jesus som jag kan berömma mig av vad jag gör inför Gud.	Men uppdraget kommer från Gud genom Kristus Jesus och det är vad Paulus hänvisar till. Det är inte ett eget påtagit uppdrag utan uppdraget är givet från Gud. Man skulle kunna säga att Jesus kallar Paulus till att vara, som han själv uppfattar det, hedningarnas apostel.
15:18 οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατεργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,	18 Jag vågar inte tala om annat än det som Kristus har gjort genom mig för att hedningarna skall föras till lydnad, i ord och gärning,	Här kommer ordet om att vara uppriktig åter, att våga, <i>"tolmäso"</i> här med negation "vågar inte". Ordet pekar på något grundläggande hos Paulus. Det han för fram är vad han har fått ta emot av Jesus, här skriver han endast Kristus. Det kan vara så att han här hänvisar till att han är budbärare, apostel för Messias, Kristus och vill därmed förtydliga sitt uppdrag som hedningarnas apostel.
15:19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος [θεοῦ]· ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,	19 genom kraften i tecken och under, genom Andens kraft. Så har jag överallt spritt evangeliet om Kristus, från Jerusalem åt alla håll, ända till Illyrien.	Det är inte bara genom sin undervisning som Guds verk visar sig ibland hedningarna och judarna. Det sker genom "kraften i tecken och under". Ordet kraft <i>"dunamei"</i> kommer två gånger i samma rad. Det är Andens kraft det handlar om. Vissa källskrifter skriver "Guds Andes kraft", men det är troligen senare förtydligande tillägg. I de första församlingarna var tecken och under väldigt viktiga. De var bevis på Guds nya ordning eller förbund. Det skulle kunna synas tydligt att något nytt hade kommit genom Jesus Kristus. Ibland kan det talas

		om att det var mer tecken och under under den första kristna tiden och att det inte förekommer så mycket idag. Men det är nog fel sätt att tänka. Idag lever vi i den nya "eonen" som prof. Anders Nygren skriver. För oss är tecken och under inte lika synliga som det var då i kontrasten med den värld som fanns då. Idag ingår tecken och under mer som en självklar del av församlingarnas och våra medkristnas tillvaro, det är inte lika märkligt idag som det var då. Tecken och under är troligen lika vanliga idag som det var under Pauli tid. Varför Paulus skriver "ända till Illyren" vet vi inte. Det kan vara ett uttrycksätt för att beskriva omfattningen av hur Paulus spritt evangeliet om Jesus Kristus, det kan också vara en konkret geografisk anvisning. Illyen låg vid Adriatiska havet, men vi vet inte.
15:20 οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ,	20 Jag har alltid satt en ära i att inte förkunna evangeliet där Kristus redan är känd; jag vill inte bygga på en grund som någon annan har lagt.	Nu kommer Paulus till en trolig prestigefråga som har med att Paulus uppfattar sitt uppdrag vara från Gud given till honom av Guds nåd. Det måste i så fall innebära att han inte går in och så att säga trampar någon annan på tårna. Det är ju inte Pauli evangelium som han för fram, det är Guds evangelium och kallar Gud någon annan än Paulus att framföra evangeliet om Kristus och bilda församlingar, så är det så Gud uppdrar och det är det väsentligaste. Att Paulus tar upp det här i romarbrevet är intressant. Han har uppenbarligen inte grundat församlingen i Rom och ingenstans skriver han om vem det var som gjorde det. För Pauli del spelar det ingen roll och här vill han fortsätta med att ta steget tillbaka som han gör i kap 15. Det är inte Pauli evangelium, det är Guds. Grunden är Guds verk inte någon annans.
15:21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὅψονται,* καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.	21 Det står ju skrivet: <i>De som inte har fått budskapet om honom skall se, och de som ingenting har hört skall förstå.</i>	Till detta för Paulus fram ännu ett citat från Jes 52:15 före de välkända orden från Jes 53. Paulus tanke är troligen att det var känt vad som kom efter detta citat. Jes 53 handlar om profetian om Jesu Kristi verk det går inte att tolka på något annat sätt. På den här tiden fanns ju varken kapitelindelning som kom på 1100-talet och versindelning som kom 1555. Därför är troligen tanken att man ska föreställa sig fortsättningen när Paulus hänvisar till Jes 52:15.
	<i>Paulus planerade besök</i>	
15:22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς·	22 Det är därför som jag gång på gång har blivit förhindrad att komma till er.	Versen börjar med ett "dio", därför och Paulus gör här en förklaring på varför han tidigare inte har kommit till församlingen i Rom. Troligen har de skrivit till honom och bett honom komma, men han har av skäl som han menar att han förklarat ovan, inte kunnat komma. Men det är svårt att förstå detta "därför" för i vanliga fall kan man tycka att det borde göras en mer konkret utredning med

		förklaringar till varför han inte kunnat komma. Men de förklaringarna kommer nu sedan.
15:23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν,	23 Men nu har jag inte längre några uppgifter i den här delen av världen, och jag har i årtal längtat efter att få besöka er	Hans uppdrag handlar om att bilda församlingar och det har skett i Grekland och Mindre Asien, nu behöver han fara vidare till nya hedniska områden. Han talar om Spanien och tänker, på vägen dit, besöka församlingen i Rom. Han skriver om att han har längtat efter att få besöka församlingen i Rom och troligen har han fått höra mycket från den här församlingen och vill komma dit som mellanspel innan han far vidare till Spanien. Hans uppdrag är ju inte att skapa en ny församling i Rom, det är redan gjort och han vill ju inte ” bygga på en grund som någon annan har lagt.” Hans längtan är av annat slag. Det handlar om att dela erfarenheter och kunskap om evangeliet samt bygga upp varandra i tron på Jesus Kristus.
15:24 ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ’ ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.	24 när jag far till Spanien. Jag hoppas att jag träffar er under den resan och att ni hjälper mig vidare på min väg, sedan jag väl, en alltför kort tid, har fått vara tillsammans med er.	Nu tänker Paulus framåt. Besöket i Rom räknar han med ska bli ganska kort innan han far vidare till Spanien och han ber församlingen om att få den hjälp han behöver för den fortsatta resan. Nu blev det inte så, som vi kan läsa i Apg. Han blir tillfångatagen i Jerusalem och satt i fängelse i två år. Därefter sker resan till Rom i fångenskap. Men han kommer till Rom och blir troligen frikänd i domstol och far vidare till Spanien, men om det vet vi ingenting eftersom Apg inte tar upp vad som hände sen. Det enda som vi vet är att det står i Apg 28:30 att han stannade i Rom i två år, så om han for till Spanien eller inte, vet vi inte. Men romarbrevet är skrivet precis innan han tar sig till Jerusalem och allt som hände sedan.
15:25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις.	25 Men först far jag till Jerusalem med hjälpen till de heliga.	Paulus hade bestämt sig för att fara till Jerusalem med en insamling som gjorts i Makedonien och Achaia. Problemet i Jerusalem handlade om att församlingen där sålt allt vad de ägde och gett till församlingen. De trodde att Jesu ankomst var nära och införde en slags egendomsgemenskap där de tillsammans ägde tillgångarna. Men eftersom Jesu ankomst inte inträffade och de hade sålt alla sina egendomar blev det problem när kapitalet tog slut. Därför behövde andra församlingar skänka medel för att bära upp församlingen i Jerusalem. Vi kan inte se att man förfar på samma sätt i andra församlingar. Ingen verkar ge upp sina arbeten. Paulus själv arbetade som tältnakare för att få kapital och i Apg 16:14 talas det om att i Filippi fanns en kvinna vid namn Lydia som tog emot Jesus, men ingenting om att hon uppgav sitt arbete med att handla med purpurtyger som var tyger endast avsedda för kejsaren.
15:26 εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα	26 Makedonien och Achaia har nämligen beslutat att	Det är dessa ord som kan tidsbestämma närmare när romarbrevet är skrivet även om vi inte kan vara

κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ.	göra en insamling för de fattiga bland de heliga i Jerusalem.	helt säkra. Men tydligen ska nu Paulus resa till Jerusalem och den resan skedde förmodligen år 58, men brevet kan vara skrivet under en längre tid, vi vet inte, så man kan räkna med att det skrevs någon gång mellan år 55-58. Troligen gjorde han den här insamlingen under denna sin tredje resa. Denna resa började han i Antiokia år 53 och avslutades i Jerusalem sommaren 58. Staden Antiokia heter Antakya idag och ligger i Turkiet, väster om Aleppo.
15:27 εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφείλεται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς.	27 Så beslöt de; de står ju också i skuld till dem. Ty eftersom hedningarna har fått del av deras andliga goda är de i sin tur skyldiga att bistå dem med det materiella.	Paulus för här fram en tanke som sedan varit gällande i kyrkan, att det andliga som ges också ska motsvaras materiellt. Det är en tanke från GT där prästerna fick ta del av det offerkött som offrades i templet. På samma sätt var också prästerna undantagna från arbetet på sabbaten eftersom det var då de faktiskt arbetade. På så vis inordnar Paulus att samma systemtänk ska finnas i de hednakristna församlingarna. Men troligen har dessa tankar funnits med redan från början, så det är nog inget nytt Paulus för fram här utan endast en förklaring till hur man har brukat göra. Paulus gör lite både ock. Han tar del av det materiella som ges honom men kan även utöva sitt materiella yrke som tältmakare. Apg 18:3, 2 Kor 11:9
15:28 τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν·	28 Sedan jag har fullgjort detta uppdrag och överlämnat resultatet till dem tänker jag fara till Spanien och besöka er på vägen.	Här beskriver Paulus sina vidare planer där han planerar för den fjärde resan och den blir ju av, men inte som Paulus hade tänkt sig. Han får profetiska budskap som varnar honom att åka till Jerusalem eftersom man tänker överlämna honom i hedningarnas händer Apg 21:11. I Cesarea kom det en profet från Judéen som hette Agabos och höll Pauli bälte och sa att den helige Ande sagt: "Den som äger detta bälte skall judarna i Jerusalem binda så här och överlämna i hedningarnas händer." Men Paulus vet redan att det kommer att ske och envisas med att fortsätta och de säger då: "Må Herrens vilja ske." Men Paulus blev tillfångatagen och satt i fängsligt förvar i två år. Under tiden tas han med till domstolen i Rom och vi antar att han blev frikänd och sedan fortsatte till Spanien, men om detta vet vi inte eftersom Apostlagärningarna inte sträcker sig så långt. Det kan vara så att Lukas evangelium och Apostlagärningarna skrevs som handlingar till domstolen i Rom, varför vi har dessa dokument bevarade i NT. Vi vet inte varför Paulus åkte trots varningarna från Helig Ande till honom. Det behöver inte betyda att man ska strunta i profetiska ord, men de ska alltid provas och vi vet inte, eftersom det inte står något om det, vad Gud faktiskt hade sagt till Paulus annat än det som står i v 31. Det är möjligt att Paulus visste något om det som skulle ske och att de profetiska varningarna inte var varningar utan bekräftelser på att det faktiskt skulle ske för att Paulus själv skulle vara förberedd på det. Dessa två år kom han sedan att använda för att skriva en del

		av sina brev till församlingarna. Det kan vara så att om Paulus inte hade blivit satt i fängelse, så kanske inte breven han skrev blivit skrivna. Men det är bara hypotetiska tankar.
15:29 οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσομαι.	29 Och jag vet att när jag kommer till er för jag med mig välsignelse från Kristus i fullt mått.	En sak verkar Paulus i alla fall vara klar över och det var att han skulle besöka församlingen i Rom. Paulus ska föra med sig välsignelse " <i>eulogias</i> ". Calvin skriver om välsignelsen: "Guds välsignelse är Guds godhet i handling, genom vilken en rikedom av allt gott strömmar ned till oss från honom som är all godhets källa." Välsignelsen kommer alltid från Gud och gör oss till ett med Jesus Kristus. Välsignelsens källa är alltså Gud själv. I skapelseberättelsen välsignade Gud havsdjuren, människan och den sjunde dagen, men eftersom Gud såg att allt var gott räknar vi med att Guds välsignelse vilar över hela skapelsen även om det bara står specifikt för havsdjuren, människan och sjunde dagen, sabbaten. När Gud utvalde Abraham och hans ättlingar blev Abraham välsignad, det utvalda folket skulle vara det välsignade folket för ur det folket skulle Guds välsignelse genom Jesus Kristus komma. Vi ser därför att Guds välsignelse alltid är trefaldig som den aronitiska välsignelsen är. Utformad som Fadern, Sonen och den Helige Ande i välsignelsen: "Herren välsigne dig och bevare dig. Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. Herren vände sitt ansikte till dig och give dig frid" 4 Mos 6:23-26. Välsignelsen ges ofta genom handpåläggning eller genom att lyfta båda eller en hand för att visa att den välsignelse som är given alltid kommer från Gud. Den visar att Gud, genom välsignelsen, är med och håller sin goda hand över allt som är välsignat.
30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς [, ἀδελφοί,] διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν,	30 För vår herre Jesu Kristi skull och för den kärleks skull som Anden ger uppmanar jag er, bröder, att bistå mig i min kamp genom att be till Gud för mig,	Paulus vet vad som ska komma att hända med honom när han kommer till Jerusalem, men han vet troligen inte så mycket mer. Därför ber han om förbön om att bli räddad (se v 31) "från dem i Judéen". Det är för Jesu Kristi skull han åker dit och bär med sig den kärlek som Anden ger. Paulus skriver ofta om förbön, själv ber han mycket för de heliga i olika församlingar och han ber också själv om deras förbön. Första gång förbön nämns i Bibeln är i 1 Mos 4:26 efter Sets födelse. Det står: "Det var vid denna tid man började åkalla Herren." Bönens bästa beskrivning har nog Luther gett: "Bön är hjärtats samtal med Gud". Samtidigt kan förbönen vara som en del av välsignelse när man helt enkelt ber om Guds beskydd vilket troligen är vad Paulus menar i den här versen.
15:31 ἵνα ῥυθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλὴμ	31 så att han räddar mig från dem i Judeen som vägrar att tro och så att den hjälp jag har med mig till	Paulus verkar vara okunnig om vad som ska hända honom när han blir tillfångatagen. Så kan det ofta vara med profetiska budskap som de budskap som Paulus fått och som andra fick angående Paulus

εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται,	Jerusalem blir väl mottagen av de heliga.	inför hans resa till Jerusalem. Han verkar ha fått veta vad som ska hända, men inte vad det kommer att leda till. Han kom till Jerusalem och besökte de heliga där samt framgav gåvan han hade med sig. Ändå dröjde det sju dagar innan han togs tillfånga. Apg 21:27.
15:32 ἵνα ἐν χαρᾷ έλθῶν πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν.	32 Då kan jag komma till er med glädje och vila ut tillsammans med er, om Gud så vill.	Det här är Paulus plan. Trtos att han vet att han ska tillfångatas räknar han med att komma till Rom. Det var först sedan han satt som fången som han fick veta att skulle till Rom. I Apg23:11 står det. "På naten kom Herren till honom och sade: 'Var inte rädd. Så som du har vittnat om mig i Jerusalem måste du också vittna i Rom.'" Det här skulle kunna på peka på att Paulus skrev romarbrevet i fångenskapen, men i versarna tidigare så är det tydligt att han skrivit brevet innan han for till Jerusalem där han togs till fånga. Med orden "om Gud så vill" pekar på att Paulus inte var helt säker på det som skulle komma att hända honom. Men han är viss om att Guds vilja ändå ska ske.
15:33 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν, ἀμήν.	33 Fridens Gud är med er alla, amen.	Här avslutar Paulus brevet för andra gången. Men i vanlig ordning kommer de personliga hälsningar som han vill skicka med. Det var så man gjorde vid den här tiden.